

Rapport

Datum: 25 april 2005

Rapportnummer: 2005/134

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost op 24 april 2003 informatie over een aan verzoeker opgelegde ontzegging van de rijbevoegdheid dan wel informatie aangaande (een vordering tot) de inhouding van het rijbewijs dan wel het van toepassing zijn van een rijverbod, heeft doorgegeven aan een autoverhuurbedrijf en aan de werkgever van verzoeker.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Verzoeker werd op 6 april 2003 aangehouden als verdachte van het overtreden van artikel 8 van de Wegenverkeerswet 1994 (WVW) (zie Achtergrond, onder 4.). Twee politieambtenaren hadden vanuit hun auto kort daarvoor waargenomen dat verzoekers auto in de vroege ochtend van die dag stadslichten voerde. Met grootlichtsignalen wilden de politieambtenaren verzoeker van dat feit in kennis stellen. Verzoeker parkeerde zijn auto echter direct in een parkeervak. De wijze waarop hij dat deed, had de bijzondere aandacht van de politie. De politieambtenaren spraken verzoeker aan en roken daarbij vervolgens een sterke alcohollucht. Zij constateerden verder dat verzoeker met dubbele tong sprank en dat zijn ogen rood doorlopen waren.

Op straat werd daarom een voorlopig ademonderzoek afgenomen, waarvan de uitslag aanleiding vormde verzoeker aan te houden. Verzoeker weigerde vervolgens op het politiebureau zijn medewerking te verlenen aan een onderzoek als bedoeld in artikel 163 WVW (ademanalyse) (zie Achtergrond, onder 4.). Daarna is een bloedproef gedaan. Verder werd verzoeker een rijverbod opgelegd voor de duur van 24 uur. Tevens werd zijn rijbewijs ingevorderd op grond van artikel 164 WVW (zie Achtergrond, onder 4.). Van die invordering werd melding gemaakt in het Centraal register Rijbewijzen en Bromfietscertificaten te Veendam.

Enkele uren daarna constateerde de politie dat verzoeker ondanks het opgelegde rijverbod en de invordering van het rijbewijs, weer in zijn auto reed. Verzoeker werd daarop aangehouden wegens het rijden gedurende de tijd dat voor hem een rijverbod gold (overtreding van artikel 162, derde lid WVW) (zie Achtergrond, onder 4.), het vermoedelijk rijden onder invloed (overtreding van artikel 8, tweede lid onder a WVW) en het rijden terwijl het rijbewijs was ingevorderd (artikel 9, zevende lid WVW) (zie Achtergrond, onder 4.).

Verzoeker reed in een lease-auto, die hij voor zijn dagelijkse werkzaamheden nodig had.

2. Betrokken politieambtenaar V. nam op 24 april 2003 tijdens een surveillance waar dat verzoekers auto voor de deur van diens woning stond geparkeerd. In een mutatie van die

datum staat vermeld dat voor verzoeker op dat moment een ontzegging van het rijbewijs gold van 9 april 2003 tot 3 oktober 2003. Deze informatie werd door de politieambtenaar blijkens de mutatie doorgegeven aan X, medewerker van het autoverhuurbedrijf waarbij verzoekers auto werd geleased. Uit de mutatie blijkt verder dat het leasebedrijf de auto zou terugvorderen en verzoekers werkgever, die de auto had geleased, daarvan in kennis zou stellen. In een tweede mutatie staat te lezen dat de werkgever de auto direct had opgehaald en teruggebracht naar het autoverhuurbedrijf. Verder staat in die mutatie vermeld dat verzoeker nog altijd beschikte over zijn rijbewijs, waaruit de conclusie werd getrokken dat hij dat dan nog niet had ingeleverd.

3. Bij brief van 6 september 2003 diende verzoeker onder meer met betrekking tot het voorgaande een klacht in bij de politie. Verzoeker vond het bezwaarlijk dat de politie zijn werkgever had ingelicht over de alcoholcontrole, omdat hij daarna werd ontslagen. Verzoeker kreeg op 15 oktober 2003 de gelegenheid zijn klacht mondeling toe te lichten. In het gespreksverslag staat vermeld dat verzoeker wilde weten waarom zijn werkgever werd ingelicht over de inbeslagname van zijn rijbewijs.

4. Bij brief van 5 januari 2004 werd de klacht afgedaan door de afdelingschef van de afdeling Valkenswaard-Waalre. Daarin staat kort vermeld dat voor verzoeker een ontzegging van de rijbevoegdheid gold en dat ambtshalve bekend was geworden dat verzoeker desondanks bleef rijden in zijn lease-auto. De politie heeft vervolgens - naar eigen zeggen op grond van artikel 2 van de Politiewet - contact opgenomen met het autobedrijf waarbij de auto werd geleased omdat de politietaak daartoe noodzaakte.

5. Verzoeker diende daarop een klacht in bij de Nationale ombudsman. In het verzoekschrift beschrijft verzoeker dat de politie zijn rijbewijs had ingenomen voor een week. Toen hij zijn rijbewijs reeds twee weken terughad, belde de politie zijn werkgever en het autobedrijf met de vraag of men wel wist dat verzoeker niet beschikte over een rijbewijs. De werkgever zou daarop bij het parket in 's-Hertogenbosch hebben geïnformeerd of bovenstaande klopte. Het parket heeft toen bevestigd dat verzoeker geen rijbewijs zou hebben, aldus verzoeker.

6. Op 3 november 2004 lichtte verzoeker zijn klacht telefonisch toe. Hij stelde onder meer dat hij via de rechter weer de beschikking had gekregen over zijn rijbewijs. De rechter had volgens verzoeker het argument dat hij voor zijn werk afhankelijk was van een rijbewijs aanvaard. Vanaf dat moment kon hij weer autorijden. Verzoeker acht het daarom onbegrijpelijk dat hij op 24 april 2003 alsnog werd geconfronteerd met de politie.

7. De Nationale ombudsman opende zijn onderzoek op 12 november 2004. Bij de opening van het onderzoek stelde hij de korpsbeheerder de vraag wat voor de politie de precieze reden was geweest de informatie omtrent verzoekers rijbewijs door te geven aan het autoverhuurbedrijf en verzoekers werkgever, of verzoeker daadwerkelijk een ontzegging van de rijbevoegdheid had bekommen, op grond waarvan ambtshalve bekend zou zijn

geworden dat verzoeker zijn auto nog bestuurde en of het klopte dat verzoeker via een klaagschriftprocedure bij de rechter zijn rijbewijs had teruggekregen.

8. De korpsbeheerder reageerde bij brief van 9 december 2004 op de klacht van verzoeker.

Volgens de korpsbeheerder was het politieambtenaar V. bekend geworden dat verzoeker, ondanks een hem opgelegde ontzegging van de rijbevoegdheid voor de periode van 9 april 2003 tot 2 oktober 2003, toch bleef rijden in zijn leaseauto. V. heeft daarop contact opgenomen met het autobedrijf dat als tenaamgestelde van de auto gold en daarbij meegedeeld dat verzoeker, ondanks een ontzegging van de rijbevoegdheid, rondreed in een auto van dat bedrijf. Zij gaf deze informatie door op grond van artikel 2 van de Politiewet, met de bedoeling de overtreding te doen ophouden. Het autobedrijf heeft vervolgens contact opgenomen met de werkgever van verzoeker. De korpsbeheerder gaf daarbij aan dat, in tegenstelling tot wat eerder werd verondersteld, genoemde termijn betrekking had op de invordering van het rijbewijs in afwachting van de beslissing van de officier van justitie en niet op een reeds opgelegde ontzegging van de rijbevoegdheid. In het politieregistratiesysteem BPS is volgens de korpsbeheerder nooit vastgelegd dat verzoeker in de periode tussen 6 april 2003 en 3 oktober 2003 bleef autorijden. Ook is niets terug te vinden over een (of meerdere) eventuele getuige(n).

De korpsbeheerder ontving op 29 november 2004 telefonische inlichtingen van het arrondissementsparket te 's-Hertogenbosch. Uit die inlichtingen bleek dat het rijbewijs van verzoeker op 6 april 2003 werd ingevorderd, welke invordering van kracht zou zijn voor de duur van zes maanden. Verzoeker had tegen deze invordering een bezwaarschrift ingediend bij het Openbaar Ministerie, hetgeen resulteerde in een teruggave van het rijbewijs. Verzoeker werd op 18 april 2003 weer in het bezit gesteld van zijn rijbewijs. De officier van justitie heeft de teruggave niet teruggekoppeld aan de politie.

9. Politieambtenaar V. reageerde telefonisch op de klacht. Zij stelde dat zij op grond van verzekeringstechnische redenen het autoverhuurbedrijf in kennis had gesteld van de omstandigheid dat verzoekers rijbewijs was ingevorderd dan wel dat verzoeker een ontzegging van de rijbevoegdheid had gekregen. Zij had daarbij echter niet verteld op grond waarvan voor verzoeker een ontzegging van de rijbevoegdheid gold, daar deze info volgens V. privé is.

II. Beoordeling

1. Verzoeker klaagt er over dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost op 24 april 2003 informatie over een aan verzoeker opgelegde ontzegging van de rijbevoegdheid dan wel informatie aangaande (een vordering tot) de inhouding van het rijbewijs dan wel het van toepassing zijn van een rijverbod, heeft doorgegeven aan een autoverhuurbedrijf en aan de werkgever van verzoeker.

2.1.1. Behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen heeft een ieder recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer.

2.1.2. Uit de aard van haar taken vloeit voort dat de politie veelal beschikt over informatie waarbij de persoonlijke levenssfeer van (een) betrokkene(n) in het geding is. Degene op wie deze informatie betrekking heeft, ontleent aan het grondrecht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, neergelegd in de Grondwet en enkele verdragsbepalingen, de aanspraak tegenover de politie dat zij zich zal onthouden van gedragingen die moeten worden beschouwd als een ontoelaatbare schending van dit grondrecht.

Alleen in bij de wet geregelde gevallen kan een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer toelaatbaar zijn. Wanneer de politie zich geplaagd ziet voor de vraag of gegevens die de persoonlijke levenssfeer betreffen, en die afkomstig zijn uit de politieregisters, mogen worden bekend gemaakt, dient zij zich voor alles te laten leiden door de wettelijke bepalingen daaromtrent.

De Wet politieregisters (WPoI) bevat de in dit verband toepasselijke voorschriften. Deze wet bevat regels ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer in verband met politieregisters. De Wet politieregisters kent voor de regeling van het verstrekken van gegevens uit een politieregister een gesloten systeem. In beginsel schrijft artikel 30 WPoI (zie Achtergrond, onder 3.) voor dat een ieder die krachtens die wet de beschikking krijgt over gegevens met betrekking tot een derde, verplicht is tot geheimhouding daarvan. Slechts in bepaalde in deze wet genoemde gevallen mogen gegevens uit een politieregister worden verstrekt. Artikel 30 WPoI is het sluitstuk op het gesloten verstrekkingenregime. Dit artikel bepaalt tenslotte dat een ieder die krachtens de Wet politieregisters de beschikking heeft gekregen over persoonsgegevens, deze alleen mag verstrekken indien de uitvoering van de taak waarvoor de gegevens zijn verstrekt, tot het ter kennis brengen noodzaakt.

2.1.3. Alvorens een oordeel te geven op verzoekers klacht, wenst de Nationale ombudsman eerst het volgende op te merken. In de mutatie van 24 april 2003 van politieambtenaar V. staat vermeld dat haar bekend was geworden dat voor verzoeker een ontzegging van het rijbewijs gold van 9 april 2003 tot 3 oktober 2003. Deze terminologie is verwarrend. De Wegenverkeerswet kent dit begrip niet, wel kent de Wegenverkeerswet de termen ontzegging van de rijbevoegdheid en invorderen en inhouden van het rijbewijs. Een ontzegging van de rijbevoegdheid kan op grond van de artikelen 9 en 179 Wegenverkeerswet 1994 (WVW) evenwel alleen worden opgelegd door de rechter. In bedoelde periode was de zaak waarin verzoeker als verdachte was aangemerkt, nog niet voorgelegd aan de rechter. Daarmee kon nog geen sprake zijn van de omstandigheid dat aan verzoeker de rijbevoegdheid voor een bepaalde periode zou zijn ontzegd. Wel blijkt uit een politiemutatie dat aan verzoeker op 6 april 2003 op grond van artikel 164 WVW een vordering tot overgifte van het rijbewijs is gedaan en dat het rijbewijs ook daadwerkelijk is ingevorderd. Bij de invordering van het rijbewijs is een kennisgeving van ontvangst

opgemaakt. Op grond van de Aanwijzing inzake de invordering van rijbewijzen dient de politie het rijbewijs (en het proces-verbaal van invordering) uiterlijk de derde dag na de dag waarop het rijbewijs werd ingevorderd in het bezit te stellen van de officier van justitie. De officier van justitie beslist vervolgens uiterlijk binnen tien dagen na de dag van invordering omtrent de inhouding van het rijbewijs. Daarom zal de mutatie van 24 april bedoelen te zeggen dat in de periode van 9 april 2003 tot 3 oktober 2003 het rijbewijs door de officier van justitie was ingehouden. Van de beslissing tot inhouding dient een parketmedewerker op grond van de Aanwijzing inzake de invordering van rijbewijzen melding te maken in het Centraal Register Rijbewijzen en Bromfietscertificaten (CRB). Op grond van artikel 9, lid 7 WVV zou sprake zijn geweest van een strafbaar feit indien een betrokkene gedurende die periode een motorvoertuig van de categorie waarvoor het rijbewijs was afgegeven zou hebben bestuurd.

Uit het onderzoek van de Nationale ombudsman is gebleken dat verzoeker op 18 april 2003 weer in het bezit werd gesteld van zijn rijbewijs. Vanaf dat moment was verzoeker weer bevoegd zijn auto te besturen. De teruggave van het rijbewijs dient op grond van de Aanwijzing inzake de invordering van rijbewijzen namens de officier van justitie zo spoedig mogelijk vastgelegd te worden in het CRB. Desalniettemin werd verzoeker op 24 april 2003 geconfronteerd met het politieoptreden dat aan zijn klacht ten grondslag ligt. Uit de reactie van de korpsbeheerder is gebleken dat de teruggave van het rijbewijs niet was vastgelegd in het CRB. Voor zover daardoor bij politieambtenaar V. ten onrechte de indruk was ontstaan dat verzoekers rijbewijs (nog altijd) was ingehouden, valt dat haar niet aan te rekenen, doch het arrondissementsparket.

2.1.4. De Nationale ombudsman is evenwel van mening dat het - ook indien op 24 april 2004 nog sprake zou zijn geweest van de inhouding van het rijbewijs voor de periode van 9 april 2003 tot 3 oktober 2003 - niet juist is geweest dat de politie inlichtingen over de invordering en inhouding van het rijbewijs heeft prijsgegeven aan het autoverhuurbedrijf.

De gegevens omtrent de invordering van rijbewijzen, rijverboden en ontzegging van de rijbevoegdheid staan opgeslagen in politieregisters, onder meer in het register Bepalingen Besturen Motorrijtuigen. Dit betekent dat op het beheer en de verstrekking van die gegevens, de Wet politieregisters van toepassing is.

De betrokken ambtenaar en de korpsbeheerder hebben zich op het standpunt gesteld dat in dit geval artikel 2 van de Politiewet (zie Achtergrond, onder 2.) de noodzaak vormde tot de bekendmaking van de gegevens omtrent verzoekers rijbewijs (en daarmee de bevoegdheid als bestuurder op te treden). In reactie op de klacht heeft de korpsbeheerder aangegeven dat politieambtenaar V. aan het autoverhuurbedrijf de mededeling had gedaan dat verzoeker ondanks een ontzegging van de rijbevoegdheid bleef rijden in de auto van dat bedrijf. Zij deed dat volgens de korpsbeheerder met de bedoeling de overtreding te doen ophouden.

Gezien het bovenstaande moet worden beoordeeld of de verstrekking van die gegevens aan een andere instantie of persoon dan de WPolr toelaat (in casu het autoverhuurbedrijf) is geoorloofd en dient te worden nagegaan of de uitvoering van de politietaak als bedoeld in artikel 2 van de Politiewet noodzaakt tot het ter kennis brengen van dergelijke gegevens aan die andere instantie of persoon.

In artikel 2 Politiewet wordt als taak van de politie genoemd de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze hulp behoeven.

De Nationale ombudsman ziet niet in welke politietaak bekendmaking van het gegeven dat van verzoeker het rijbewijs was ingehouden, noodzakelijk maakte. Het enkele feit dat de lease-auto zich nog voor verzoekers woning bevond nadat het rijbewijs was ingevorderd, kan - mede gezien het feit dat uit geen enkele mutatie blijkt dat door de politie was waargenomen dat verzoeker deze auto ook daadwerkelijk zelf bestuurde - geen rechtvaardiging vormen voor het handelen van de politie. Van het doen ophouden van een overtreding, als argument aangevoerd door de korpsbeheerder, kan daarom geen sprake zijn. Ook ziet de Nationale ombudsman niet in welke verzekeringstechnische redenen - V. voerde immers telefonisch aan dat zij de melding had gedaan in verband met verzekeringstechnische redenen - de melding aan het autoverhuurbedrijf konden rechtvaardigen.

Nu alleen was waargenomen dat de lease-auto voor verzoekers deur stond geparkeerd, had de politie zich bovendien kunnen afvragen of verzoeker - gezien de door hem gestelde afhankelijkheid van de auto voor zijn werk - niet tijdelijk een alternatief vervoermiddel gebruikte dan wel een ander de auto voor hem had laten besturen.

Gezien het bovenstaande moet worden geoordeeld dat de politie, door aan het autoverhuurbedrijf informatie omtrent de invordering en inhouding van verzoekers rijbewijs door te geven, een ontoelaatbare inbreuk heeft gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van verzoeker.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

2.2. Ten overvloede zij het volgende opgemerkt. Indien overigens wel bekend zou zijn geworden dat verzoeker de lease-auto nog feitelijk bestuurde, dan had het bovendien in beginsel in de rede gelegen dat de politie - om die situatie te doen stoppen - niet het autoverhuurbedrijf, doch in eerste instantie verzoeker zelf had benaderd. Daarmee zou recht zijn gedaan aan het evenredigheidsbeginsel, dat inhoudt dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkene niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Bovendien had dit verzoeker in de gelegenheid gesteld tegenover de politie mee te delen dat zijn rijbewijs inmiddels was teruggegeven.

2.3. Op grond van de mutatie van 24 april 2003 en de telefonische informatie die V. bij de opening van het onderzoek had verschaft, kan worden aangenomen dat zij geen informatie omtrent verzoeker had doorgegeven aan diens werkgever. Voor zover verzoeker er over klaagt dat V. die informatie wel heeft doorgespeeld aan zijn werkgever, mist de klacht feitelijke grondslag.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost is:

- gegrond ten aanzien van het doorgeven van informatie aan het autoverhuurbedrijf wegens schending van het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, en
- niet gegrond, ten aanzien van het doorgeven van informatie aan verzoekers werkgever.

Onderzoek

Op 14 maart 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer D. te Waalre, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps (de burgemeester van Eindhoven), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te 's-Hertogenbosch over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was.

De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Verder is de betrokken ambtenaar in de gelegenheid gesteld om op de klacht te reageren.

Tijdens het onderzoek kregen betrokkenen de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de korpsbeheerder een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 14 maart 2004 en brieven van verzoeker van 8 april, 24 maart en 25 mei 2004;

Van de korpsbeheerder ontvangen informatie, waaronder enkele mutaties van 6 april 2003, de vordering tot overgifte van het rijbewijs, kennisgeving van ontvangst van het ingevorderde rijbewijs, de mutaties van 24 april 2003 en het klachtdossier;

Telefonische toelichting op de klacht van verzoeker van 3 november 2004;

Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 12 november 2004;

Standpunt van de korpsbeheerder van 21 december 2004, met bijlagen, waaronder afschriften van op deze zaak betrekking hebbende rapportages, mutatierapporten en processen-verbaal.

Telefonische reactie op de klacht van betrokken ambtenaar V.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Grondwet

Artikel 10, eerste en tweede lid

"1. Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer.

2. De wet stelt regels ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer in verband met het vastleggen en verstrekken van persoonsgegevens."

2. Politiewet

Artikel 2

"De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven."

3. Wet politieregisters

Artikel 30, eerste lid

"Een ieder die krachtens deze wet de beschikking krijgt over gegevens met betrekking tot een derde, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover een bij of krachtens deze wet gegeven voorschrift mededelingen toelaat, dan wel de uitvoering van de taak met het oog waarop de gegevens zijn verstrekt tot het ter kennis brengen daarvan noodzaakt."

4. Wegenverkeerswet 1994

Artikel 8, eerste en tweede lid

"1. Het is een ieder verboden een voertuig te besturen of als bestuurder te doen besturen, terwijl hij verkeert onder zodanige invloed van een stof, waarvan hij weet of redelijkerwijs moet weten, dat het gebruik daarvan - al dan niet in combinatie met het gebruik van een andere stof - de rijvaardigheid kan verminderen, dat hij niet tot behoorlijk besturen in staat moet worden geacht.

2. Het is een ieder verboden een voertuig te besturen of als bestuurder te doen besturen na zodanig gebruik van alcoholhoudende drank, dat:

a. het alcoholgehalte van zijn adem bij een onderzoek hoger blijkt te zijn dan tweehonderdwtintig microgram alcohol per liter uitgeademde lucht, dan wel

b. het alcoholgehalte van zijn bloed bij een onderzoek hoger blijkt te zijn dan een halve milligram alcohol per milliliter bloed."

Artikel 9, zevende lid

"7. Het is degene van wie ingevolge artikel 164 de overgifte van een op zijn naam gesteld rijbewijs, een hem door het daartoe bevoegde gezag buiten Nederland afgegeven rijbewijs of een internationaal rijbewijs is gevorderd, dan wel van wie zodanig bewijs is ingevorderd en aan wie dat bewijs niet is teruggegeven, verboden op de weg een motorrijtuig van de categorie of categorieën waarvoor dat bewijs was afgegeven, te besturen of als bestuurder te doen besturen."

Artikel 162

"1. Een van de in artikel 159, onderdeel a, bedoelde personen kan de bestuurder van een voertuig van wie, uit het in artikel 160, vijfde lid, bedoelde onderzoek of op andere wijze, naar het oordeel van die persoon gebleken is dat hij onder zodanige invloed van het gebruik van een stof als bedoeld in artikel 8, eerste lid, verkeert, dat hij onvoldoende in staat is een voertuig behoorlijk te besturen, een rijverbod opleggen voor de tijd gedurende welke redelijkerwijs verwacht mag worden dat deze toestand zal voortduren tot ten hoogste vierentwintig uren. De vorige volzin is van overeenkomstige toepassing op degene die aanstalten maakt een voertuig te gaan besturen.

2. De opsporingsambtenaar die een rijverbod oplegt, legt dit vast in een beschikking die het tijdstip van ingang en de duur van het verbod bevat.

3. Het is degene aan wie een rijverbod als bedoeld in het eerste lid is opgelegd, verboden een voertuig te besturen of als bestuurder te doen besturen gedurende de tijd waarvoor dat rijverbod geldt."

Artikel 163, eerste tot en met vierde lid

"1. Bij verdenking dat de bestuurder van een voertuig heeft gehandeld in strijd met artikel 8, kan de opsporingsambtenaar hem bevelen zijn medewerking te verlenen aan een onderzoek als bedoeld in artikel 8, tweede lid, onderdeel a.

2. De bestuurder aan wie het in het eerste lid bedoelde bevel is gegeven, is verplicht ademlucht te blazen in een voor het onderzoek bestemd apparaat en gevolg te geven aan alle door de opsporingsambtenaar ten dienste van het onderzoek gegeven aanwijzingen.

3. De in het tweede lid genoemde verplichtingen gelden niet voor de verdachte van wie aannemelijk is, dat het verlenen van medewerking aan een ademonderzoek voor hem om bijzondere geneeskundige redenen onwenselijk is.

4. In het geval, bedoeld in het derde lid, dan wel indien de medewerking van de verdachte niet heeft geleid tot een voltooid ademonderzoek, kan de opsporingsambtenaar de verdachte vragen of hij zijn toestemming geeft tot het verrichten van een onderzoek als bedoeld in artikel 8, tweede lid, onderdeel b. Gelijke bevoegdheid heeft de opsporingsambtenaar, indien het vermoeden bestaat dat de verdachte onder invloed van een andere in artikel 8, eerste lid, bedoelde stof dan alcoholhoudende drank verkeert."

Artikel 164, eerste lid, tweede lid onder a, vierde, zesde en achtste lid

"1. Op de eerste vordering van de in artikel 159, onderdelen a en b, bedoelde personen is de bestuurder van een motorrijtuig, tegen wie door een van die personen proces-verbaal wordt opgemaakt ter zake van overtreding van een bij of krachtens deze wet vastgesteld voorschrift, verplicht tot overgifte van het hem afgegeven rijbewijs dan wel het hem door het daartoe bevoegde gezag buiten Nederland afgegeven rijbewijs en, indien hem daar

een internationaal rijbewijs is afgegeven, dat bewijs.

2. De in het eerste lid bedoelde vordering wordt gedaan in geval van overtreding van:

a. artikel 8, indien bij een onderzoek als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, van die bepaling blijkt of, bij ontbreken van een dergelijk onderzoek, een ernstig vermoeden bestaat dat het alcoholgehalte van de adem van de bestuurder hoger is dan vijfhonderdzeventig microgram alcohol per liter uitgeademde lucht, onderscheidenlijk het alcoholgehalte van het bloed van de bestuurder hoger blijkt te zijn dan 1,3 milligram alcohol per milliliter bloed;

4. De ingevorderde bewijzen worden tegelijk met het proces-verbaal onverwijld opgezonden aan de officier van justitie.

Indien bij het in het tweede lid, onderdeel a, bedoelde onderzoek is gebleken of, bij ontbreken van een dergelijk onderzoek, een ernstig vermoeden bestaat dat het alcoholgehalte van de adem van de bestuurder hoger was dan zevenhonderdvijftachtig microgram alcohol per liter uitgeademde lucht, onderscheidenlijk het alcoholgehalte van het bloed van de bestuurder hoger blijkt te zijn dan 1,8 milligram alcohol per milliliter bloed, indien de maximumsnelheid met zeventig kilometer of meer is overschreden, dan wel indien op grond van andere feiten of omstandigheden ernstig rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid dat de bestuurder opnieuw een feit als bedoeld in het tweede of derde lid zal begaan, is de officier van justitie bevoegd de ingevorderde bewijzen onder zich te houden, totdat de rechterlijke uitspraak in kracht van gewijsde is gegaan of, indien bij die uitspraak de bestuurder de bevoegdheid tot het besturen van motorrijtuigen onvoorwaardelijk is ontzegd, tot het tijdstip waarop de ontzegging is verstreken.

6. Indien de officier van justitie binnen tien dagen na de dag van invordering niet gebruik maakt van de in het vierde lid bedoelde bevoegdheid, geeft hij de ingevorderde bewijzen onverwijld terug aan de houder. Teruggave vindt eveneens plaats, indien ernstig rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid dat aan de houder in geval van veroordeling geen onvoorwaardelijke ontzegging van de bevoegdheid tot het besturen van motorrijtuigen zal worden opgelegd, dan wel geen onvoorwaardelijke ontzegging van langere duur dan de tijd gedurende welke de bewijzen zijn ingevorderd of ingehouden geweest, of indien het onderzoek van de zaak op de terechtzitting niet binnen zes maanden na de dag van invordering is aangevangen.

8. In geval van toepassing van het eerste of vierde lid kan elke belanghebbende bij klaagschrift daartegen opkomen.

Zolang in de zaak nog geen vervolging is ingesteld, wordt het klaagschrift ingediend ter griffie van de rechtbank in het arrondissement waar het in het eerste lid bedoelde feit werd begaan, en anders ter griffie van het gerecht in feitelijke aanleg waarvoor de vervolging

plaatsvindt, dan wel het laatst plaatsvond. Artikel 552a, derde en vijfde lid, van het Wetboek van Strafvordering is verder van overeenkomstige toepassing. De raadkamer van het gerecht geeft zo spoedig mogelijk, na de belanghebbende, desverlangd bijgestaan door diens raadsman, te hebben gehoord, althans opgeroepen,

zijn met redenen omklede beslissing, welke onverwijld aan de belanghebbende wordt betekend. Tegen de beslissing kan door het Openbaar Ministerie binnen veertien dagen daarna en door de belanghebbende binnen veertien dagen na de betekening beroep in cassatie worden ingesteld. De Hoge Raad beslist zo spoedig mogelijk."

Artikel 179, eerste lid

"1. Bij veroordeling van de bestuurder van een motorrijtuig wegens overtreding van de artikelen 6, 7, eerste lid, 8, 9, 162, derde lid, of 163, tweede, zesde, achtste of negende lid, kan hem de bevoegdheid tot het besturen van motorrijtuigen voor ten hoogste vijf jaren worden ontzegd."

5. Aanwijzing inzake de invordering van rijbewijzen

"...1.3. Te volgen procedure met betrekking tot de invordering

(...)

Na invordering dient het rijbewijs alsmede het proces-verbaal van invordering uiterlijk de derde dag na de dag waarop het rijbewijs is ingevorderd in het bezit te zijn van de officier van justitie. Het proces-verbaal van invordering dient in tweevoud te worden aangeboden.

Door de politie wordt zowel van de vordering tot overgifte als van de invordering onverwijld melding gemaakt in het CRB. Dit is met name van belang in verband met de controle op de naleving van het verbod gesteld in artikel 9, zesde lid, WVV 1994.

(...)

1.4. Inhouding rijbewijs door de officier van justitie

De officier van justitie beslist zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen tien dagen na de dag van invordering omtrent de inhouding van het rijbewijs. De beslissing wordt aangetekend en gedateerd op het daarvoor bestemde gedeelte van het proces-verbaal van invordering. Daarbij wordt tevens de maximum termijn aangegeven gedurende welke het rijbewijs kan worden ingehouden. Ter bepaling van die termijn geldt als uitgangspunt de te verwachten duur van de ontzegging van de rijbevoegdheid.

Ten aanzien van het verkrijgen van recidivegegevens dient gebruik te worden gemaakt van de justitiële documentatie, alsmede van actuele gegevens van het CRB. Van de beslissing tot inhouding wordt door een medewerker van het parket onverwijld melding gemaakt in

het CRB..."